

Biškopības nozares apskats par 2014. gadu

Bišu ziemošana 2014. gadā noritēja veiksmīgi. Neskatoties uz neparasti garo ziemu, gaisa temperatūra turējās virs parastās normas, kas sekmēja taupīgu ziemas barības resursu izmantošanu. Bišu saimes savu attīstību uzsāka ierastajā laikā – no 10. līdz 14. februārim, lai gan ziema vēl nebija beigusies. Rezultātā jaunizaudzētā bišu paaudze sāka ziemojošo bišu nomaiņu jau 10. martā. Praktiski visas ziemojošās bites nomainījās stropā, bitēm neizlidojot. Šis process turpinājās līdz aprīļa beigām, kad laiks kļuva siltāks un bites varēja pirmo reizi izlidot no stropa.

Biškopji, veicot pirmo apskati/revīziju, konstatēja lielu bojā gājušu bišu daudzumu uz stropa grīdas, kas bija neparasti, jo ziemojošās bites nemēdza uzkrāties stropos. Par iemeslu tam bija garā ziema, kas bitēm neļāva izlidot no stropa, rezultātā ziemas birums bija kopā ar ziemojošajām bitēm. Biškopjiem, kuri nesevoja līdz šim procesam, izdzīvoja daudz mazāk bišu saimju. Kritušās bites aizbloķēja skrejas un ierobežoja gaisa padevi bišu saimei, kā rezultātā daudzas saimes aizgāja bojā.

Uzreiz pēc ziemas strauji iestājās silts, vasarīgs laiks. Vienlaicīgi sāka ziedēt lielākā daļa visu pavasara nektāraugu. Bišu saimes strauji attīstījās, bet fiziski nespēja ievākt visu iespējamo nektāra daudzumu, ko augi saražoja. Maijā laikā saimes attīstījās līdz spietošanas stāvoklim un ievāca 10–15 kg atņemamā medus. Ja bišu saimes nebūtu veikušas ziemojošo bišu nomaiņu ziemas apstākļos, šāda attīstība nebūtu iespējama.

Rudens iestājās agri. Pēdējie nektāraugi dabā noziedēja augusta pirmajā dekādē. Bišu saimes perošanu pātrauca oktobrī. Šajā periodā – no augusta līdz oktobrim - biškopim bija jānodrošina bišu saimes ar mākslīgo barību, lai bišu mātes nepārtrauktu dēšanu un saimes sekmīgi veiktu ziemojošo bišu audzēšanu. Tajās dravās, kur tas netika ievērots, saimes iegāja ziemošanā nelielas, līdz 2 kilogramiem, un slikti ziemoja. Bet tajās dravās, kur biškopji sekoja līdz saimju attīstībai, bišu saimes pilnvērtīgi saauga.

Veiksmīgi tiek praktizēta vēlā viengadīgo nektāraugu sēja, no 20.–24. jūnijam, kas nodrošina dabīgo, stimulējošo ienesumu saimju attīstībai saimniecībās, kurās ir pieejami zemes resursi.

Bišu saimju perošanas periods bija garāks kā ierasti – no 10. februāra līdz 10. oktobrim. Tas ievērojami palielināja peru slimību izplatīšanos un ērcu *varroa destructor* savairošanos. Dravās, kur vasaras periodā netika veikti pasākumi ērcu ierobežošanai, rudenī bija vērojama masveida bišu saimju bojāeja, kas liecina, ka vēl nepietiekami tiek skaidrots un mācīts, kā cīnīties ar šo kukaini.

*Guntars Melnis,
Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra
Konsultants biškopībā*